

Dagbok

1973

Den 10 maj I dag ringde Carl-Fredrik Palmstierna och talte om att enligt vad han fått höra från Wurmbrandt genom fru Behrman i Uppsala hade ~~V177777777~~ i en avhandling kallad

U.S.S.R. Labor camps, i februari 1973

stätt följandeHearings before the Subcommittee to investigate the administration of the internal security act and other internal security laws of the committee on the judiciary United State Senate ~~the~~ 93rd congress 1 st session part one february 1 . 1973 . Washington page 31 - 32 statements about ~~out~~ Raoul Wallenberg . Mr Shifrin says that he was prisoner on the Wrangels Islands and became free 1963 and had heard about Raoul Wallenberg among other names in the same place .He stated that Raoul was taken in Budapest and other details .

*Ende bröte som polt utrop i Berlin om 17
begre. Inger Fränklid följande dag gjerna har
ansvarigars till orsak till de Shifrin i d.
rapporterna till subcommittee om de som
berättat han efter det man var i Sverige
ringade. en annan person, en d. d.
Rosen i utredningen i februari.*

*Fränklid har utredningen om de som
skickades till Sverige som Shifrin och befinner
sig i Väster.*

Sweden

182 62 Durnholm

Auravgen 25

Fredrik von Bartz

1973

Genom en fröken Berman , som är ombud i Upsala för tidskrif-
ten Martyrernas Röst , ett organ för upplysningar om olika kristna
~~trosoestimer~~ trosbekännares behandling i Sovjetunionen , har Wal-
lenbergs mor erhållit referat av ett förhör , som 1-2 februari 1973
hållits i ett av U.S.A. s senatsutskott med en från Sovjetunionen
hemkommen person vid namn Shifrin . Enligt detta referat har Shifrin
meddelat bland annat att han fått ett brev från en man som inte kunde
underteckna brevet med sitt verkliga namn , då han hade nära an-
höriga i Ryssland . I detta brev som är daterat den 22 december 1972, har
brevskrivaren ~~berättat~~ berättat att han arresterats 1958 och skickats till en
autonom republik och därifrån till Wrangels ö i norra ishavet i
närheten av Beringsund . Där stannade han till 1962 & I detta läger
fanns ett stort antal SS och Gestapo tyskar och många italienare ,
som för länge sedan förklarats döda men ännu var vid liv på Wrangels
ö . Där fanns också Raoul Wallenberg , som var svensk konsul i Buda-
peat under kriget och den tyska ockupationen och som med pengar
hjälpte judar att fly från Ungern genom Schweiz- till andra länder.
När Sovjet trupper inträngde i Budapest blev Raoul Wallenberg
omedelbart arresterad på order av kommandanten i Budapest och med
specialtåg skickad till Moskva. Han var då 27 år gammal och var en
vacker väluppfostrad ung man .

Wrangels/

1973

21 juni : Besök av rikspolischefen Carl , som berättade att han skickat en man till Israel där den person som berättat om Raouls vistelse på Wrangel ön vistades . Denne var mycket ängslig för att hans namn skulle bli bekant och gick under täcknamnet Kozlov . Han hade berättat att han kände till Raouls namn från Budapest 1945 , vid vilken tid han varit anställd i den ryska säkerhetstjänsten. Sedermera hade han blivit fängslad och år 1962 kommit till Wrangel ön , där han fått tjänstgöra som ett mellanting mellan läkare och sjukvårdare . .

På ön hade funnits flera baracker , en för italienare och en för tyskar vilka han hade tillträde till och kunde namnge. En barack hade han inte tillträde till . Där förvarades fyra fångar . Vid ett tillfälle hade han igenkänt Raoul Wallenberg som en av dessa . Den fångvaktare som tjänstgjorde vid denna barack hade bekräftat att Raoul satt där och även namngivit två av de andra . Kozlov berättade vidare att han vid något tillfälle varit fånge hos tyskarna och placerats i Daschau -lägret , men blivit god vän med lägerchefens dotter och lyckats rymma med hennes hjälp .

Persson meddelade oss att han skulle försöka kontrollera Kozlovs berättelse . Han skulle underrätta Palme , när utredningen var slutförd . . Till dess borde man inte säga något om saken .

Den 14 augusti : I dag hade vi besök av Per Åger , som berättade att han åren 1948-49 tjänstgjort i UD och då uppgjort en P.M . ang. Raouls öde , som han lämnat till Undén . Han hade därvid framlagt ett förslag att Sverige skulle följa Schweiz exempel och utväxla Raoul med någon kommunist spion , som togs här. Undén hade då/att här i landet använder vi inte sådana metoder .

/sagt

Den 16 augusti :

I dag hade vi besök av en författare Gunnar Möllerstedt , som arbetar på en film om Raoul i tre delar , som han hoppas få färdig i febr. 1974 , Han verkade hygglig ,

Den 31 augusti : Vid senare förhör med Kozlov har denne för intendenten Gösta Danielsson berättat , som ledde förhören uppgivit att han som sjukvårdare vid lägret på Wrangel Island haft tillgång till förteckning över lägerfångarna och att han där hittat Raoul Wallenbergs namn . Han tycks ha fränfallit uppgiften att han sett Raoul och att barackvakten bekräftat att han fanns där .

Carl Persson har förklarat att det inte finns något hinder att uppgifterna i senatsprotokollet offentliggöras . men att man inte får nämna något om polisens utredningsarbete .

Efter samråd med Otto Danielsson , Synne Bellander och Erik Sjöquist bestämdes att Erik Sjöquist i dag skulle offentliggöra i Expressen en på senatsprotokollet grundad artikel och Synne skulle samma dag lämna senatsprotokollet till T.T. för att offentliggöras i dagsnyheterna . . Då något meddelande därom inte kom med i 19 programmet , ringde Maj till T.T. och förmådde Speakern att taga upp det i 21 programmet . där det också kom med .

Den 2 september hade vi besök av Carl Persson , som meddelade att man lyckats sammanträffa med Shifrin i Israel och att denne verkat vederhäftig och pålitlig . I fråga om Kozlovs vederhäftighet ställde sig Shifrin tveksam . . Enligt Shifrin skulle det ha varit Kozlov som först börjat tala om Raoul , medan Kozlov lär ha uppgivit att det varit Shifrin som frågat honom om han kände till Raoul . Shifrin ansåg att en del av Kozlovs uppgifter kunde vara sanna och en del osanna . . Carl Persson ansåg det vara . nödvändigt att fortsätta utredningen och att därvid bl. a. undersöka om Kozlovs uppgifter om italienska fångar på Wrangel Island var riktiga .

Den 3 september: Sedan TT lämnat meddelande om det amerikanska senatsutskottet ang. vittnesförhöret med Shifrin har nyheten återgivits i en hel del tidningar bl. Svenska Dagbladet , D.N. Uppsala Nya Tidning , Göteborgsposten och Sydsvenska Dagbladet .

publicerat en intervju ,

Den 18 September : I dag har Göteborgsposten , som , dess korrespondent Staffan Hultman haft med Shifrin . varvid denne förklarat att Kozlov i en del fall lämnat sanna uppgifter , men i en del fall visat rädsla . Shifrin uppgav att han under samtal med Kozlov frågat denne om en svensk diplomat som försvunnit i i Budapest 1945 . Shifrin hade glömt dennes namn , men det hade inte Kozlov , som då berättat att Raoul Wallenberg fanns på Wrangel Island 1962.

21 September

Dagbok

4

1973

I dag besöktes vi av Synne Bellanders yngsta dotter Anita som talade om att hennes mor fått slag under gårdagen medan hon vistats på sitt sommarnöje Sunnansjö . , och förts till sjukhus där hon följande dag avlidit . , Såhar vi förlorat en beundransvärd hjälp i kampen för Raoul , som in i det sista arbetat för saken . Det är med stor tacksamhet vi minnas hennes uppoffrande energiska insatser och hennes charmfulla personlighet.

Den 24 September :

På grund av de olika uppgifter .som Kozlov kommit med dels vid Gösta Danielssons förhör och dels vid olika tidningsintervjuer har Maj skrivit till Shifrin och bett honom om upplysningar . Han har skrivit till henne följande brev .inneslutt slutet .

Den 31 oktober : I dag hade vi besök av Carl Persson och Gösta Danielsson

som nu hemkommit från Italien . Han berättade att han trätt i förbindelse med den förening i Italien som har hand om efterspaningar av i Sovjet föresvunna italienare . , och med italienska Röda Korset . . På intetdåra hållet kunde man identifiera de italienare ,som angivits av Kozlov vid senatsförhöret återopade brev upptagits som saknade . Emellertid hade Danielsson kommit i förbindelse med en journalist vid namn dall'Ongaro ,chef för Agenzia Giornali Associati i Rom , som meddelat honom att han träffat Kozlov i Israel och att denne då lämnat honom en ny förteckning 11 italienare som fanns på Wrangel Island . Av dessa 11 namn återfanns 7 på listorna över saknade italienare : Danielsson framhöll emellertid att dessa namn var mycket vanliga I telefonkatalogerna fanns 100-tals personer med sådana namn upptagna . Det föreföll ,som om han ansåg att detta förhållande vara en negativ faktor . Danielsson skulle nu försöka att komma i kontakt med den kvinna , som enligt Kozlovs uppgift skulle ha hjälpt honom att fly från Dachaufängelset lägret , och som nu skulle bo i München . Detta för att kontrollera om denna uppgift av Kozlov var sann .

Carl Persson förklarade att Shifrins brev till Maj var av stort värde . Han skulle nu sammanställa en rapport till regeringen , som vi skulle få del av när den blev färdig , men som sen skulle hemligstämplas .

Intendent Gösta Danielsson uppgav vidare att han vid sitt besök hos Kozlov visat honom fotografier av Raoul , men att Kozlov inte känt igen denne . vid sina samtal med Kozlov hade han använt sig av tolk . Danielsson visade också ett brev som Kozlov skrivit till honom . Det var skrivet på mycket dåligt tyska bländat med jiddisch .

Den 8 november : Maj har skrivit ett brev till Palme , i dag . av följande lydelse .

"Herr Statsminister ,

Vid förhör som den 1 och 2 februari 1973 hållits inför ett av Förenta Stater- nas senatsutskott med en person vid namn Avraam Shifrin , har denne meddelat att min ~~son~~ son år-1962 Raoul Wallenberg befunnit sig på-1962 i ett fångläger på Wrangel Island i Norra Ishavet .

Enligt vad som kommit till min kännedom har rikspolischefen i juni 1973 delgivit Eder denna uppgift och därvid av Eder fått uppdrag att verkställa en närmare utredning i anledning av densamma .

Det är naturligt att jag är mycket intresserad av resultatet av denna utredning . Jag anhåller därför att så snart en redogörelse härom inkommer till Eder , få en avskrift av redogörelsen .

Med utmärkt högaktning , Maj von Dardel .

Den 11 November : På detta brev till Palme har Maj fått följande svar :
Statsrådsberedningen 1973 -11- 16 Dnr 3259 / 73

Fru Maj von Dardel . Auravägen 25 . Djursholm 182 62 .

Tack för Edert brev till statsministern . Han har bett mig meddela att den utredning om uppgifterna om er son , som rikspolischefen fått i uppdrag att göra , inte är färdig ännu . så snart den är färdig , kommer statsministern att redovisa resultatet för Er

Med vänlig hälsning Eva Johansson .

